

■ Ἀπὸ τὸ Ἀγιολόγιο τῆς Δύσεως

Ὁ Ἅγιος Φαῦστος

Ἐπίσκοπος Ριέζ

† 28η Σεπτεμβρίου 495

Γεννημένος στὴν Βρετάννην περὶ τὸ 400, ὁ Ὅσιος Φαῦστος μετώκησε μὲ τὴν οἰκογένειά του στὴν νότιο Γαλατία τῆς σημερινῆς Γαλλίας, στὶς ἀρχές τοῦ Ε' αἰῶνος.

Μετὰ τὶς λαμπρὲς σπουδές του στὴν Φιλοσοφία, ἐπεθύμησε νὰ ἀπόκτησῃ τὴν ἀληθινὴ σοφία, καὶ ἐκάρη Μοναχὸς στὴν φημισμένη Μονὴ τοῦ Λερίνου, ὅπου ἔθεσε τὸν ἑαυτό του ὑπὸ τὴν πνευματικὴ καθοδήγησι τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτῆς, Ἁγίου Ὀνωράτου († Μνήμη: 16η Ἰανουαρίου, † 429), καὶ τοῦ Ὀσιωτάτου Καπρασίου († Μνήμη: 1η Ἰουνίου, † 430).

Ἡ ταπεινώσις του, ἡ ὑπακοή, ἡ πραότης καὶ ὁ ζῆλος του γιὰ τὴν ἄσκησι συνετέλεσαν, ὥστε συντόμως νὰ προοδεύσῃ στὶς μοναχικὲς ἀρετές, καὶ μὲ θαυμασμὸ νὰ ἀναγνωρίζουν τὰ χαρίσματα τοῦ Ὁγούμενος Ἅγιος Μάξιμος († Μνήμη: 27η Νοεμβρίου, † 460) καὶ οἱ Ἀδελφοὶ τῆς Μονῆς.

Οὕτως, ὅταν ὁ Μάξιμος ἐξελέγη Ἐπίσκοπος Regium (σημ. Ριέζ) τῆς Προβηγκίας (434), ἡ Ἀδελφότης ἐξέλεξε τὸν Φαῦστο ὡς διάδοχό του.

Κατὰ τὰ εἴκοσι ἑπτὰ χρόνια τῆς ἀγρύπνου ἐποπτείας του, ἐπέτυχε νὰ ἐπικρατῇ στὸ Λερίνο πλήρης εὐταξία καὶ νὰ τηρηταί

Ὁ Ἅγιος Μάξιμος.

μὲ ἀκρίβεια ἢ Παράδοσις τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς.

Μὲ ζῆλο ὑπερασπίσθηκε τὴν αὐτονομία τῆς Μονῆς ἔναντι τῶν ἐπεμβάσεων τοῦ Ἐπισκόπου Φρεγίου (Fréjus) Θεοδώρου, ὁ ὁποῖος συνεκάλεσε Σύνοδο στὴν Ἀρελάτη (σημερ. Ἄρλ, 453), μὲ σκοπὸ νὰ ἐξετασθῇ ἡ τάξις, τὴν ὁποῖαν τηροῦσε στὴν Μονὴ τοῦ ὁ Ὅσιος.

Τελικὰ ὅμως, ἡ Σύνοδος ἀπεκατέστησε τὸν Φαῦστο στὰ καθήκοντά του καὶ ὥρισε νὰ ἀρκῆται ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Φρεγίου στὴν δικαιοδοσία ἐπὶ τῆς Ἐπαρχίας του.

Ὁ Ὅσιος Ἠγούμενος ἐπέστρεψε στὸ Μοναστήρι τοῦ καὶ τύπος γενόμενος πασῶν τῶν ἀρετῶν, συνέχισε νὰ καθοδηγῇ τοὺς Μοναχοὺς του, ἕως τῆς κοιμήσεως τοῦ Ἁγίου Μαξίμου. Τότε, παρὰ τὶς ἀρνήσεις του, ἠναγκάσθη νὰ τὸν διαδεχθῇ στὸν ἐπισκοπικὸ θρόνο τοῦ Ριᾶζ (16η Ἰανουαρίου 461).

Χωρὶς νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν μοναχικὴ του ἄσκησι χάριν τῆς μεγαλοπρεπείας τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, ὁ νέος Ἐπίσκοπος ἀμιλλόταν στὶς νηστείες καὶ ἀγρυπνίες μὲ τοὺς πλέον ἀσκητικὸς ἀναχωρητάς. Στὴν ἐνδυμασία του δὲν διεκρίνετο σὲ τίποτα ἀπὸ τοὺς Ἱερεῖς του. Ἀυστηρὸς στὸ ἑαυτὸν του, ἦταν πλήρης ἐπιεικειᾶς καὶ συμπαθείας γιὰ τὸ Ποίμνιό του.

Εἰσήγαγε στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ τὰ λειτουργικὰ τυπικὰ τῆς Μονῆς τοῦ Λερίνου καὶ διετήρησε στενὲς σχέσεις μὲ ὅλα τὰ Μοναστήρια τῆς Ἐπισκοπῆς του, στὰ ὁποῖα συχνὰ ἀπεσύρετο γιὰ ἡσυχία.

Μετὰ τὴν καθημερινὴ νυκτερινὴ προσευχὴ του, ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν Μονὴ γιὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἐνδεεῖς καὶ νὰ ἐνταφιάσῃ τὶς ἐγκαταλελειμμένες στοὺς δημόσιους δρόμους σοροὺς τῶν πτωχῶν, μεταφέρων αὐτές, ἐνίοτε σὲ κατάστασι ἡμι-αποσυνθήσεως, στοὺς ὤμους του.

Πρᾶος καὶ καταδεκτικὸς, ὁ Φαῦστος ἐκέρδισε τὴν ἀγάπη ὅλου τοῦ λαοῦ, τὸν ὁποῖον ἀσταμάτητα προέτρεπε νὰ ἀποτινάξῃ τὶς εἰδωλολατρικὲς συνήθειες καὶ νὰ ζῆσῃ συμφώνως πρὸς τὶς ἐντο-

Ἡ Μονὴ τοῦ Λερίνου.

λὲς τοῦ Θεοῦ. Ἐπισκεπτόταν τοὺς φυλακισμένους, ἀναζητοῦσε τὸ κάθε ἀπολωλὸς πρόβατο...

Κατὰ τὸν φοβερὸ λιμὸ τοῦ 474, ἔγινε τοῖς πᾶσι τὰ πάντα, προκειμένου νὰ σώσῃ τὸ ποίμνιό του. Ὁρίσε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες λιτανεῖες καὶ πάνδημες δεήσεις, διεμοίρασε στὸν λαὸ ὅ,τι ὁ ἴδιος εἶχε καὶ παρεκάλεσε τὸν φίλο τοῦ Ἅγιο Πατιέντιο

νὰ στείλῃ ἀπὸ τὸ Λούγδουνο (σημερ. Λυών) προμήθειες σιταριοῦ.

Κατὰ τὴν τριακονταετῆ Διακονία του ὡς Ἐπίσκοπος, ὁ Ἅγιος Φαῦστος κατεῖχε ἡγετικὴ θέσι στὰ ἐκκλησιαστικὰ δρώμενα τῆς Γαλατίας, ἐθεωρήθη δὲ ἡ κεφαλὴ τῶν Ἐπισκόπων καὶ ὁ ἐξοχώτερος ρήτωρ τῆς ἐποχῆς του. Ὡς ὁμιλητῆς, ἀπέκτησε φήμη καὶ ἐκτὸς τῆς Ἐπισκοπῆς του.

Ἡ συγγραφικὴ του παραγωγή ἦταν ἀξιόλογος καὶ συνεδέετο μὲ τις θεολογικὲς ἔριδες τῶν ἡμερῶν του (Τριαδικὴν, Χριστολογικὴν καὶ ἰδίως περὶ Χάριτος). Τὸ 470 συνέγραψε τὸ *Περὶ Ἁγίου Πνεύματος* (De Spiritu Sancto libri duo, P.L., τ. 62, σελ. 9-40), στὸ ὁποῖο καταδεικνύει τὴν Θεότητα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Ὁμοουσίου καὶ Συναϊδίου μὲ τὸν Πατέρα καὶ Υἱό.

Ἀντέκρουσε τοὺς αἰρετικούς Ἀρειανοὺς καὶ Μακεδονιανοὺς (Adversus Ariatos et Macedonianos), καὶ ὑπεστήριξε τὴν ἐνότητα Οὐσίας τῶν τριῶν Θεῶν Προσώπων, ἐπίσης δὲ κατεπολέμησε ὠρισμένους θεολόγους, οἱ ὅποιοι, στηριγμένοι στὰ συγγράμματα τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου, ἐδέχοντο τὴν διδασκαλία περὶ Ἀπολύτου Προορισμοῦ, ἀρνούμενοι τὴν συνεργασία τοῦ αὐτεξουσίου τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς Θείας Χάριτος.

Ὅπως ὁ Ὁσιος Κασσιανὸς († Μνήμη: 29η Φεβρουαρίου, † 435) καὶ οἱ Ἕλληνες Πατέρες, ὁ Φαῦστος ἐδίδασκε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος, πλασμένος κατ' εἰκόνα Θεοῦ, ἔχει κληθῆ νὰ εἰσέλθῃ διὰ τῆς ἀρετῆς σὲ μίαν ἐλεύθερη καὶ δυναμικὴ συνεργία μὲ τὸν Δημιουργό του, ὥστε νὰ ἐξωραῖσῃ τὴν εἰκόνα καὶ νὰ τὴν λαμπρύνῃ μὲ τὸ «καθ' ὁμοίωσιν»*.

Ριές.

Ἡ διδασκαλία αὐτῆ, τὴν ὁποῖαν ἀνέ-

Τὸ Βασίλειο τῶν Βησιγόθων.

κή Γαλατία (477), ὁ Ἅγιος Φαῦστος μετέσχε σὲ ἐπιτροπὴ τεσσάρων Ἐπισκόπων, ἀπεσταλμένων νὰ διαπραγματευθοῦν τὴν εἰρήνην μαζί του.

Παρὰ ταῦτα, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀναχαιτίσουν τὴν ὀλέθρια βαρβαρικὴ ὄρμη. Οἱ Βησιγόθοι λεηλάτησαν τὴν Προβηγκία καὶ διέσπειραν τὸν Ἀρειανισμό.

Ἀντιμετωπίζων τὴν μεγάλη αὐτὴ δοκιμασία μὲ γενναιότητα, προσευχὴ καὶ νηστεία, ὁ Ἅγιος Ἐπίσκοπος συνήθριζε καθημερινὰ τὸν λαὸ καὶ τὸν κληρο του καὶ ἀδιαφορῶν γιὰ τὶς ἀπειλὲς τοῦ Εὐρῖκου, τοὺς προέτρεπε νὰ διαφυλάξουν τὴν Ὁρθόδοξο Πίστι τους μὲ τίμημα καὶ τὴν ζωὴ τους ἀκόμη, ἔαν χρειασθῆ.

Ὁ Εὐρῖκος τὸν ἐξώρισε καὶ τὸν ἐφυλάκισε στὸ Λεμοβίκينو (σημερ. Λιμός), ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατο ἐκείνου (484), ὁ Φαῦστος ἐπανῆλθε στὴν Ἐπισκοπὴ του. Τὸ ποιμνιὸ του τὸν ὑποδέχθηκε μὲ θριαμβευτικὲς ἰαχὲς καὶ δάκρυα χαρᾶς, γιὰ νὰ ἀπολαύσῃ ἐπὶ μία ἀκόμη δεκαετία τὸν σοφὸ του Ποιμένα.

Ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ ὡς Ἐπίσκοπος, σὲ ἡλικία ἑκατὸ περίπου ἐτῶν (495).

+

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!*

(*) Στὴν Δύσι, ὅπου γενικῶς ἐγίνε δεκτὴ ἡ θεολογικὴ ἄποψις τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου καὶ ἐπομένως καὶ ἡ δοξασία του περὶ τοῦ Ἀπολύτου Προορισμοῦ, ἡ διδασκαλία τοῦ Φαύστου, ἐθεωρήθη ὡς αἵρεσις (ἡμιπελαγיאτισμός), μολονὶ συμφωνοῦσε ἀπόλυτα μὲ τὴν κοινὴ Παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας.